

جامعه شناسی اعتیاد و دلیل افزایش گرایش به آن

جامعه شناسی اعتیاد در امر پیشگیری و بررسی این ضایعه بسیار مهم است. اعتیاد دارای واقعیت های فیزیکی قابل مشاهده و در عین حال قابل اندازه گیری است. حال احتمال دارد این موارد با باورهای ذهنی مردم از فرد بیمار و مصرف کننده یکسان باشد یا فرق هایی داشته باشد. یکی از تعاریف های علوم اجتماعی از اعتیاد این است که مصرف مواد مخدر بر روی کارکرد مغز، روحیه، ادراکات، تفکرات، عواطف و احساسات به روش های متنوع اثر می گذارد.

افراد بنا به اهداف مختلفی دست به مصرف مواد مخدر می زنند و جدای از اثرات واقعی مواد مخدر، موارد دیگری نیز در بروز اثرات دیگر موثرند. نمونه هایی مثل انگیزه از مصرف، هنجارهای اجتماعی حاکم، محیط اجتماعی و شیوه مصرف، در نحوه اثرات موادهای مخدر تاثیر گذارند. لذا در همین راستا به جامعه شناسی اعتیاد خواهیم پرداخت و انگیزه های اجتماعی پنهان در پشت پرده را مورد بررسی قرار خواهیم داد. در صورت وجود هرگونه سوال و نیاز به راهنمایی تا پایان مقاله با راز ماندگار همراه باشید.

جامعه شناسی اعتیاد

در برخی از جوامع مثل ایران بیشتر از اینکه منابع به سمت پیشگیری و شناخت انگیزه های گرایش به اعتیاد سوق یابد، در مسیر درمانی بوده و در دوران بعد از اعتیاد قرار دارد. در صورتی که باید برنامه ها در دوران قبل از گرایش مدیریت شوند. طبق جامعه شناسی اعتیاد این پدیده چند بعدی می باشد. بعد فرهنگی و اجتماعی از مهم ترین ابعاد در زمینه اعتیاد به موادهای مخدر است. البته خرده فرهنگ ها مورد مطالعه مردم شناسان بوده اما بعد اجتماعی عوامل موثر در گرایش، کمتر مورد توجه مراکز و کلینیک های درمانی قرار گرفته است.

جامعه شناسی اعتیاد : محرومیت نسبی

طبق دیدگاه جامعه شناسی اعتیاد انگیزه فرد برای انجام رفتار ریشه در خاستگاه اجتماعی وی دارد. لذا فردی که تحت فشارهای اجتماعی است از احتمال زیادتری در بروز رفتارهای خلاف اخلاق و هنجار جامعه برخوردار است در حالی که شاید اصلا از انگیزه آن مطلع نیست.

یونک رییس بخش جرم شناسی دانشگاه میدل، محرومیت نسبی را دلیلی بر این گرایشات و انگیزه می داند. و آن را توزیع نامتوازن و نابرابر منابع و امکانات در بخش های جامعه اعلام می کند. وی می گوید که این محرومیت نسبی امروزه به درون گروه های کوچک تر نظیر خانواده و قوم نیز گسترش یافته است. پیشرفت تولید فراوان محصولات صنعتی نظیر اتومبیل، موبایل و... سبب افزایش نیازها و حس هرچه بیشتر محرومیت است.

جامعه شناسی اعتیاد : احساس ناایمنی

هرچه افراد در زندگی خود احساس ناامنی بیشتری داشته باشند بیشتر در معرض محرومیت نسبی بوده و آن را تقویت می نماید. احساس ناامنی در خانواده، شغل، روابط و... همگی سبب بروز استرس و اضطراب در شخص می گردند. در این میان وجود ماده های مخدر سبب پاسخ دهی سریع به این احساسات و فشارها شده است. لذا فرد برای رهایی کاذب و زودگذر از زیر این بار و فشار، به مصرف مواد مخدر سوق می یابد.

جامعه شناسی اعتیاد و راهکارها

راه حل ساختاری:

از نظر رسانه ها و گزارش های تهیه شده دلیل اصلی مشکلات و انحرافات اجتماعی، گروه های معتاد، مطرود و حاشیه ای هستند. و با تلاش بر مجازات و توقیف آنان سعی در بهبود اوضاع اجتماع دارند غافل از اینکه این خود جامعه است که این گروه ها را به حاشیه و عقب می راند. جامعه شناسی اعتیاد می گوید که این گروه ها نیز مانند افراد دیگر دارای انگیزه های اجتماعی قوی و پیشرفت بوده اند. بعدها با شکست و عدم توفیق به نتیجه ای نرسیده و لذا محرومیت و احساس ناایمنی آنان را از بطن جامعه به حاشیه برده و به دامن اعتیاد پناه برده اند.

جوامع در این بخش با دو سیاست اجتماعی مواجه می باشند. یک اینکه جایجایی منابع و امکانات را به صورت سطحی (بدون تغییرات زیربنایی) و ناچیز انجام داده و آنان را به مشاغل با مزد کم و اجباری مشغول می کنند. این امر سبب کاهش احساس ناایمنی و محرومیت نسبی نشده و آن را همچنان حفظ می نماید. در مقابل سیاست دیگر جایجایی برابر منابع با تغییرات زیربنایی اساسی می باشد.

این عمل سبب امیدوار شدن و ایجاد فرصت های ساختاری جدید برای شروع می گردد.

راه حل مکمل:

جامعه شناسان اعتیاد معتقدند که بسیاری از عوامل گرایش و بازگشت به مصرف دوباره مواد مخدر، در درون خود فرد قرار ندارد، بلکه در محط بیرونی و به مواردی نظیر رابطه معتاد با خانواده، دوستان، اجتماعات و هم سالان بستگی دارد. این راه حل بیان می دارد که جامعه بایستی مسیری برای فعالیت اجتماعی و تفریحی این گروه گشوده و رفتارهای اجتماعی موافق را تقویت نماید. برخی از این راه حل های مکمل عبارت اند از:

مشاوره شغلی در جهت کسب و کار و حقوق مناسب برای جلوگیری از عود و لغزش

مشاوره خانواده و بازسازی و بهبود روابط خانوادگی

فرصت ها اجتماعی و تفریحی مناسب

مشاوره های فردی و گروهی برای رفع مشکلات

ترغیب مددجویان برای تشکیل گروه و جلسات درمانی

نکته: از دیدگاه جامعه شناسی اعتیاد گرایش به سبب مشکلاتی است که شخص در زندگی با آن مواجه می باشد. لذا برای درک مشکلات باید به زندگی اجتماعی وی توجه شود.

دلایل گرایش به مصرف مواد مخدر صنعتی و شیمیایی

عدم اعتیاد آور بودن موادهای صنعتی و شیمیایی

تصور غلط و ناشی از احساس توانایی کنترل مصرف است. افراد بخصوص جوانان باور دارند مصرف یک باره و تفریحی مواد مخدر موردی ندارد. درحالی که همان یک بار برای افزایش وسوسه شما برای مصرف دو باره کافی است.

آسیب های کم ناشی از مصرف مواد صنعتی و شیمیایی

تبلیغات منتشر شده از سوی تولید کنندگان موادهای مخدر، تلاش بر بدون آسیب

نشان دادن موادهای صنعتی و شیمیایی به نسبت افیونی دارند. در حالی که تحقیقات عکس این سخن را نشان می دهد.

افزایش انرژی از طریق مواد صنعتی و شیمیایی

عده ای بدین منظور به مصفر ف گرایش می یابند غافل از اینکه استعمال مواد مخدر صنعتی و شیمیایی سبب بروز توهّم، آسیب به اعصاب مرکزی، تداخل در کار ذهن و... می شود.

در این مقاله به بررسی جامعه شناسی اعتیاد و برخی دلایل گرایش پرداختیم. در صورت وجود هرگونه سوال و نیاز به راهنمایی می توانید جهت مشاوره اعتیاد با مشاورین راز ماندگار در ارتباط باشید.

مشاوره راز ماندگار